

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2017

- ....1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- ....2 Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2017
- ....3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2018

- ....4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
- ....5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
- ....6 Tavoitteet ja toimenpiteet 2018

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

- ....7 Suunnitelman laatijat
- ....8 Suunnitelman hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2017

Johdanto

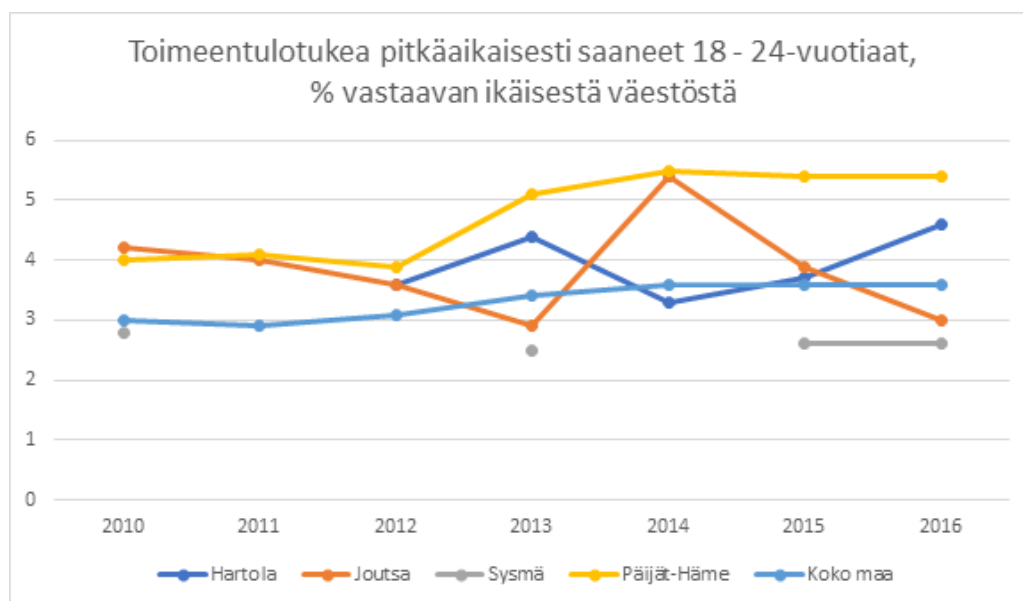
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on yksi kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Terveydenhuoltolaki (1326/2010, § 12) velvoittaa kunnat ottamaan terveyden ja hyvinvoinnin huomioon kunnan kaikissa toiminnoissa ja päätöksenteossa. Lisäksi lain 12 § mukaan kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin, sekä kunnassa asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Valtuustokausittain laadittavan laajan hyvinvointikertomuksen lisäksi valtuustolle on raportoitava vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä tehdyistä toimenpiteistä.

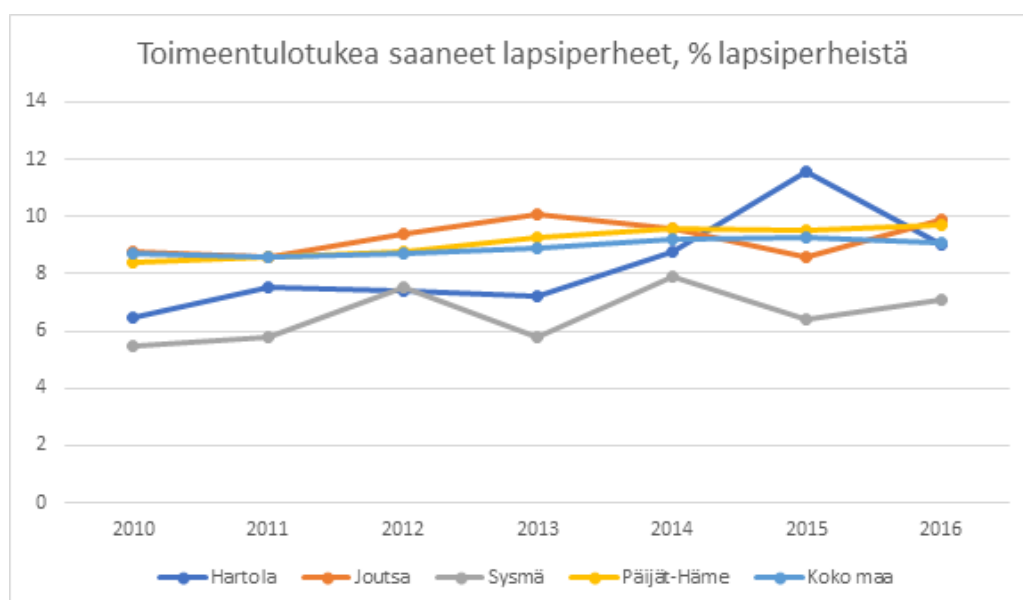
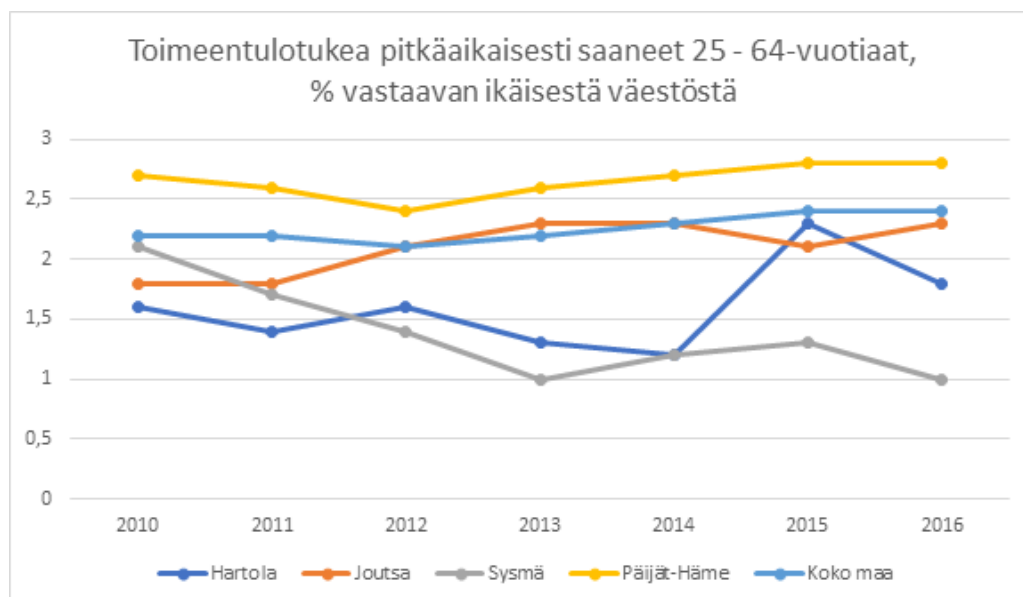
1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Laajassa hyvinvointikertomuksessa 2017-2020 tarkasteltiin indikaattoritietoja vuosiin 2015-2016 asti. Vuoden 2017 indikaattoritietoja ei ole vielä saatavilla tähän raporttiin, mutta joihinkin laajan hyvinvointikertomuksen indikaattoritietoihin on tullut päivitystä. Näitä ovat mm.

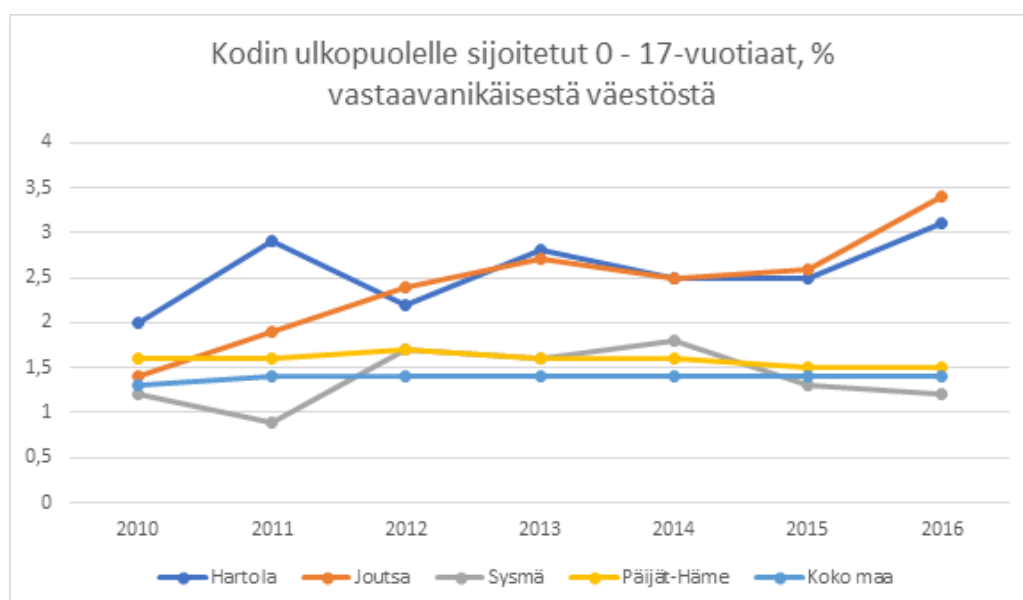
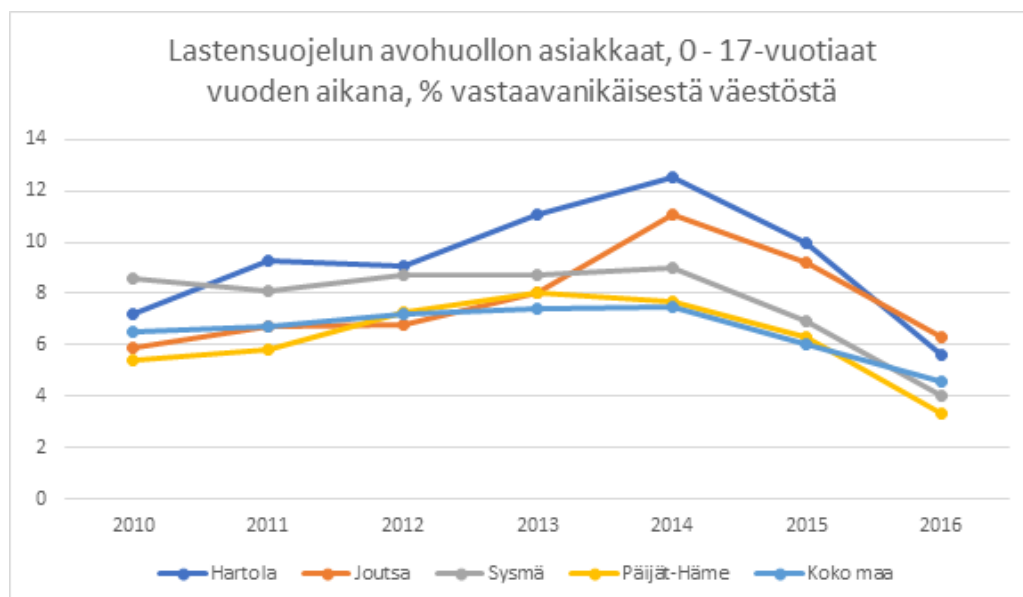
toimeentulotukeen, lastensuojelun toimenpiteisiin ja päihdesairauksien hoitoon liittyvät indikaattorit.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien 18-24-vuotiaiden määrä on hieman noussut vuodesta 2014 vuoteen 2016 (3,3 % vs. 4,6 %), toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien 25-64-vuotiaiden osuus taas oli vuonna 2015 suurimmillaan ja hieman laskenut vuonna 2016 (2,3 % vs. 1,8 %). Toimeentulotukea saavia lapsiperheitä oli vuonna 2016 vähemmän kuin edellisellä vuotena, ja osuus on hieman alle Päijät-Hämeen keskiarvon (9,0 % vs. 9,7 %).

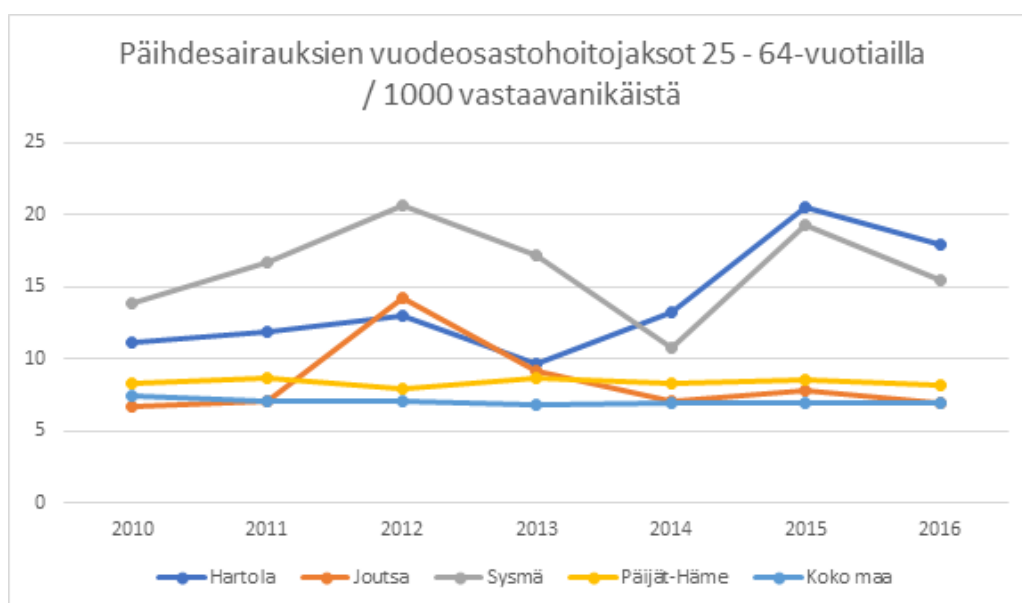
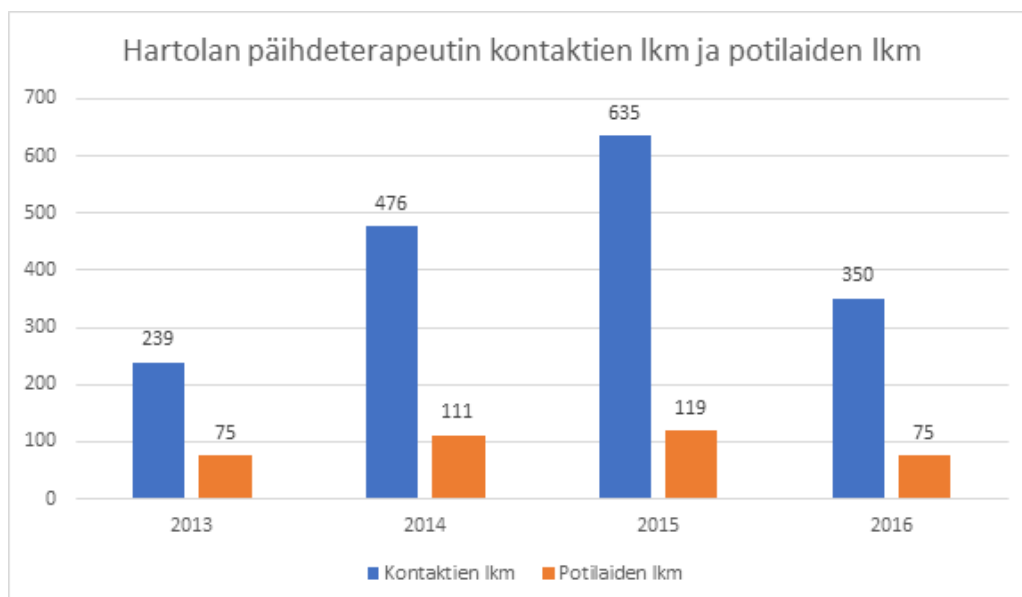

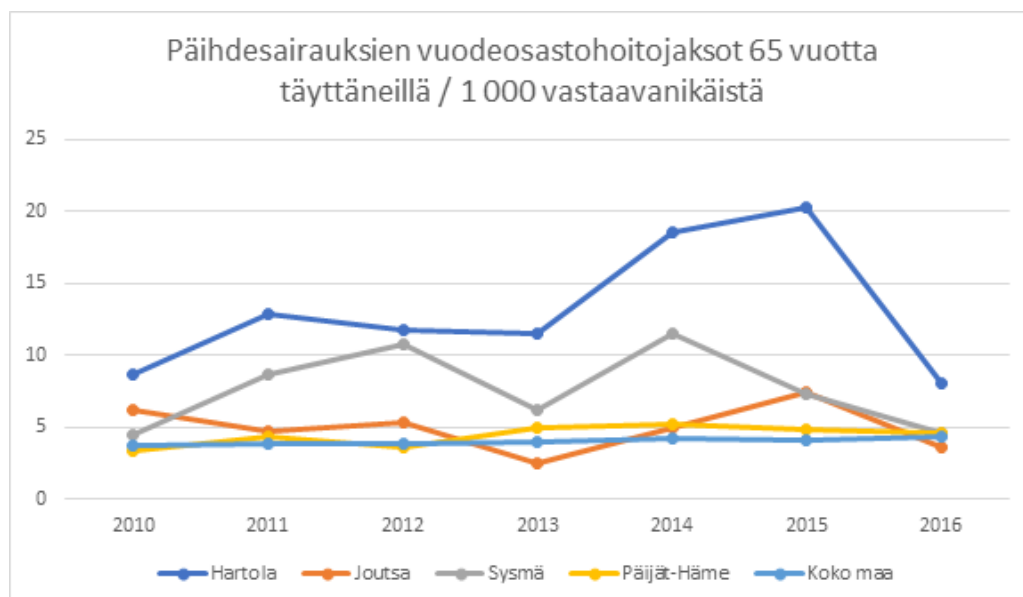

Lastensuojeluilmoitusten määrä on lisääntynyt tasaisesti aina vuodesta 2009, jolloin Hartolassa tehtiin 34 lastensuojeluilmoitusta. Vuonna 2016 vastaava luku oli 78. Lastensuojelun avohuollon 0-17-vuotiaita asiakkaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on laskenut tasaisesti ja jyrkästi vuodesta 2014 vuoteen 2016 (12,5 % vs. 5,6 %, 54 vs. 22 avohuollon asiakkuutta). Samaan aikaan kodin ulkopuolelle sijoitettujen alaikäisten määrä näyttäisi nousseen hieman (2,5 % vs. 3,1 % vastaavan ikäisestä väestöstä). Kodin ulkopuolelle sijoitettujen alaikäisten määrä on kuitenkin pysynyt tasaisesti 10-14 sijoitetussa alaikäisessä vuosien 2010-2016 välillä, joten vuosittaiset vaihtelut eivät ole suuria. Prosenttilukuja ikäryhmäkohtaisesti tarkasteltaessa kodin ulkopuolelle sijoitettuja 0-17-vuotiaita on Hartolassa kuitenkin puolet enemmän kuin Päijät-Hämeessä keskimäärin (1,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä).

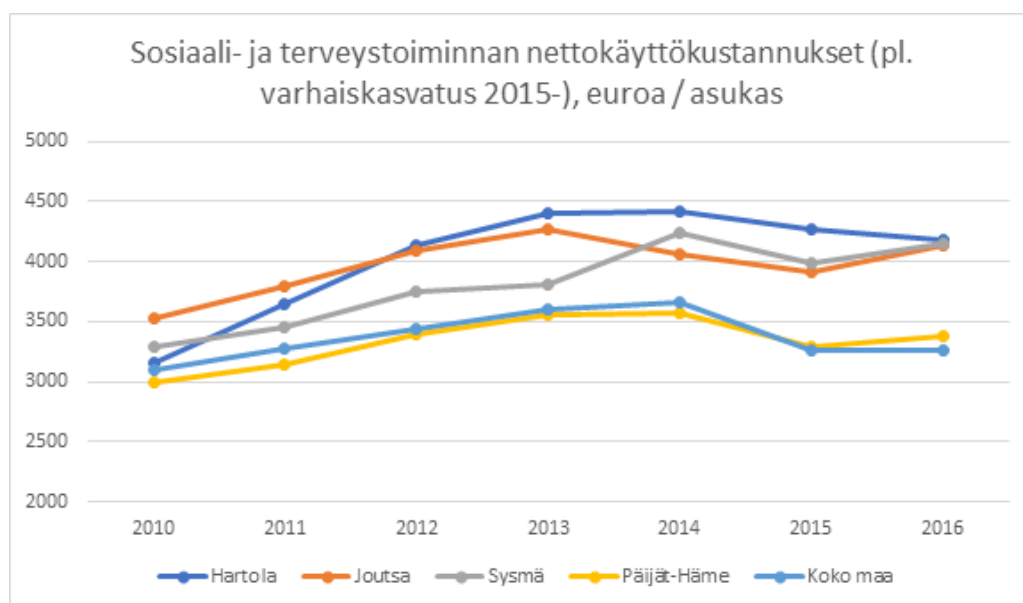

Päihdesairauksien hoitoon liittyvissä indikaattoreissa oli laskua vuodelta 2015 vuoteen 2016. Osittain tämä voi johtua päihdehuollon palveluiden saatavuuden heikentymisestä vuonna 2016. Laskusuunnasta huolimatta Hartolassa oli yhä vertailukuntia ja Päijät-Hämeen keskiarvoa enemmän 25-64-vuotiaita päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleita (6 / 1000 vastaavan ikäistä) ja vuodeosastohoitojaksoja (17,9 / 1000 vastaavan ikäistä) sekä 65 vuotta täyttäneiden vuodeosastohoitojaksoja (8,0 / 1000 vastaavan ikäistä).

Sosiaali- ja terveystoiminnan nettokäyttökustannukset (euroa/asukas) ovat laskeneet aavistuksen vuodesta 2014 vuoteen 2016 (4415,5 vs. 4173,4). Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kuntakohtainen arvio vuoden 2017 kokonaiskustannuksista ja useimmista toimialakohtaisista maksuosuuksista on ollut huomattavasti ennakkolaskutusta suurempi.

2 Hyvinvointisuunnitelman toteutuminen vuonna 2017

Yleinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen panostettiin runsaasti vuonna 2017. Kuntaan perustettiin hyvinvointityöryhmä ja ehkäisevän päihdetyön toimielin, ja vakinainen hyvinvointiohjaaja aloitti työnsä 1.6.2017. Vastuutahoja, rakenteita ja toimenpiteitä tarkasteltiin syksyn kuluessa, johtaen mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimielimen ja tulosalueen perustamiseen sekä hyvinvointiohjaajan nimikkeeseen muutokseen hyvinvointikoordinaattoriksi. Laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 valmistui syksyllä 2017 ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 14.12.2017. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen näkyy kuntastrategiassa, ja hyvinvointisuunnitelma liitettiin

kokonaisuudessaan osaksi kunnan talousarviota 2018. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioitiin myös kunnan investointisuunnitelmassa. Päittäjiä tiedotettiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ajankohtaisista asioista sekä esimerkiksi sote-palvelujen tilanteesta.

Terveyserojen kaventamisen suhteen ei ole ehtinyt tapahtua suuria muutoksia. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän terveys- ja sairaanhoitopalvelujen johtajien kanssa on keskusteltu sote-palveluiden järjestämisestä kunnassa, ja avovastaanottopalveluiden osalta tilanne on tällä hetkellä hyvä. Kuntalaisille on järjestetty viikoittainen asiointiliikenne Sysmään syksystä 2017 alkaen. Asiointiliikenne toimii kutsutaksina, ja se tarjoaa mahdollisuuden käydä Sysmässä esimerkiksi lääkäripäivystyksessä tai muita asioita hoitamassa. Alkusyksystä asiointiliikennettä käytettiin enemmän, mutta loppuvuonna käyttö väheni noin kahteen asiakkaaseen viikossa. Ehkäisevä päihdetyö on jalkautunut tilaisuuksiin (kuten joulupolku), ja jäsentyneen vuoden 2017 aikana uudelleen mm. ehkäisevän päihdetyön toimielimen perustamisen myötä.

Pienten kuntien työkkäri -hanke on edistänyt aktiivisesti alueen työllisyyttä, ja kunta on järjestänyt kuntouttavaa työtoimintaa ja tukityöllistämistä erityisesti teknisellä osastolla. 14-17-vuotiaille nuorille järjestettiin mahdollisuuksia kesätyöpaikkoihin kesätyöpassien avulla, ja kesän 2017 aikana käytettiin yhteensä 58 kesätyöpassia. Etsivä nuorisotyöntekijä ja Nuorten työpaja Signaalin työtoiminnan ohjaaja vakinaistettiin vuonna 2017.

Aktiivisemmaksi askel kerrallaan -liikuntaneuvontahanke päättyi vuoden loppuun. Vuonna 2017 liikuntaneuvonnassa oli 129 asiakasta, ja liikuntaneuvojan matalan kynnyksen ryhmien osallistujamäärä oli yhteensä 1547. Erilaisten terveystoiminnan ja liikuntaneuvonnan tapahtumien (10 kpl) osallistujamäärä oli yhteensä 618. Marraskuussa 2017 haettiin avustusta uudelle Liikkuen iloa elämään -hankkeelle, jossa yhdistetään liikuntaneuvonta ja varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin liikunnallistaminen.

Kuntalaisten osallisuutta on vähitellen lisätty ja lisätään edelleen. Kuntalaisille järjestettiin useita kuntalaistilaisuuksia, aiheina olivat mm. sote-palvelut, pakolaiset ja koulun sisäilma, sekä syksyllä kolme vapaamuotoista ja avointa keskustelutilaisuutta, joissa kunnanjohtaja jalkautui tapaamaan kuntalaisia. Lisäksi on laadittu useita kyselyjä liittyen mm. hyvinvointisuunnitelmaan, harrastustakuuseen, kotihoidon kuntalaisiin ja lapsiperheiden palveluihin ja toimintaan Hartolassa. Koulussa toteutetaan luokkakohtaisia kyselyjä, ja myös kouluterveyskysely toteutettiin vuonna 2017 (kouluterveyskyselyn tulokset esitetty laajassa hyvinvointikertomuksessa 2017-2020). Kynnystä avoimelle keskustelulle on madallettu, ja kyselyjen ja tilaisuuksien tuottamaa palautetta ja tietoa on hyödynnetty kunnan toiminnan kehittämisen tukena ja päätöksenteon pohjana. Myös kunnan tiedottamiseen internetissä ja facebookissa on panostettu.

Kuntalaisia on autettu sähköisissä palveluissa Auta-hankkeen kokeilussa, kirjastossa ja Nuorten työpaja Signaalissa. Digikinkereille osallistui vuonna 2017 yli 200 ikäihmistä.

Sisäilmatutkimuksia tehtiin Yhtenäiskoululla ja kunnanvirastolla syksyllä 2017. Yhtenäiskoululla tehtiin syyslomaviikon aikana tiivistyskorjaukset koulun keskiosan luokkiin ja toimistotiloihin lattia- ja ulkoseinien rajapintoihin, ja uusien laadunvalvontamittausten eli PAH -ilmanäytteiden tulokset olivat selvästi alle Työterveyslaitoksen tavoitetasojen, eli tiivistyskorjaukset auttoivat hajuhaittaan. Tiivistetyissä tiloissa tehdään jatkossa säännöllisesti sisäilmakatselmukset. Kunnanvirastolla isommat toimenpiteet ajoittuvat heinäkuulle 2018.

Liikenneturvallisuuksia ja esteettömyyttä parannettiin vuonna 2017. Katualueita kunnostettiin ja kevyen liikenteen väyliä lisättiin erityisesti koulun, terveysaseman ja liikuntamajan lähialueilla. Katuvalaistusta parannettiin vaihtamalla lamput kirkaampiin led-lamppuihin, ja katuvalaistusta lisättiin uusille alueille.

Kunta on mukana moniammatillisessa liikenneturvallisuustyöryhmässä.

Ikäryhmäkohtaisesti asetetut tavoitteet ja toimenpiteet

Hartolan LAPE-ryhmän työskentely alkoi lokakuussa 2017. Työryhmä on tarkastellut lapsiperheiden palvelujen kokonaisuutta Hartolassa, ja nostanut sieltä esiin sekä toimivia käytäntöjä että ongelmakohtia, joista on avattu jo keskusteluyhteyttä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kanssa. Suurin huoli on perhe- ja sosiaalipalvelujen resurssien ja lähipalvelujen heikentyminen kunnassa.

Hartolan varhaiskasvatus liittyi syksyllä 2017 mukaan Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmaan, tavoitteena varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin liikunnallistaminen. Yhtenäiskoulu on ollut mukana Liikkuva koulu -hankkeessa vuodesta 2016, ja sen myötä on mahdollistettu mm. pitkät välitunnit ja monipuolinen kerhotoiminta. Kunnan omana toimintana järjestettävä aamu- ja iltapäivätoiminta on myös merkittävä panostus lasten hyvinvointiin. Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminta edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä lisätä osallisuutta ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä.

Harrastustakuu-selvityksen ja ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman valmistelu aloitettiin loppuvuonna 2017, ja harrastustakuu-selvitys valmistui tammikuussa 2018. Harrastustakuun tavoitteena on turvata jokaiselle alle 29-vuotiaalle mahdollisuus vähintään yhteen mielekkääseen harrastukseen.

Kesällä 2017 päätettiin vammaisneuvoston toiminnan yhdistämisestä vanhusneuvoston toimintaan. Vanhus- ja vammaisneuvosto aloitti toimintansa virallisesti 1.6.2017, ja neuvostoa täydennettiin uusilla jäsenillä. Vuoden 2017 lopussa vanhus- ja vammaisneuvostossa oli kahdeksan järjestön edustajia, lisäksi Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ja kunnanhallituksen edustaja sekä sihteeri.

Ikääntyvien Olkkari-toiminta jatkui vuoden 2017 loppuun. Olkkari oli auki kolmena päivänä viikossa, mutta kävijämäärien vähentyessä toiminta päätettiin nykyisessä muodossaan lopettaa. Terveysaseman tiloissa voisi mahdollisesti kehittää jatkossa kaikenikäisille avointa kerhotoimintaa, jos sopivaa työntekijäresurssia on saatavilla.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä muutti ikääntyneiden päivätoiminnan avoimeksi päivätoiminnaksi. Syksystä 2017 alkaen avointa päivätoimintaa on järjestetty Hartolassa yhtenä päivänä viikossa aiemman neljän päivän sijaan. Myös työntekijöiden määrää vähennettiin yhteen työntekijään, ja ikääntyvien kuljetus ei sisälly enää toimintaan. Ikääntyvien päivätoiminnan kävijämäärä on laskenut ja uusia kävijöitä ei ole tullut.

Syksyllä 2017 avattiin keskustelu vanhustenhuollon kokonaisulkoistuksesta ja Kotisalun myynnistä. Hartolan tekemien huomattavien hoivapalveluinvestointien ja väestön vanhuspainotteisen ikärakenteen näkökulmasta, on erityisen tärkeää, että kunnassa voidaan turvata vanhuspalveluiden kokonaisuuden säilyminen ja siihen kytkeytyvien työpaikkojen tulevaisuus Hartolassa. Tämä tulee tehdä riippumatta maakunta- ja sote-uudistuksesta ja sen ajankohdasta. Kunnanhallitus pyysi näillä perusteilla Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymää selvittämään ja kilpailuttamaan vanhuspalveluiden kokonaisulkoistuksen Hartolan osalta. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymällä on edelleen palveluiden järjestämisvastuu, vaikka palveluntuottajana olisi jatkossa yksityinen palvelun tuottaja. Kunnan tavoitteena on turvata kuntalaisten palvelut myös maakuntauudistuksen jälkeen. Kunnan tulee lisäksi selvittää tässä yhteydessä kyseisiin vanhuspalveluihin kytkeytyvien kiinteistöjen myyntiä ja käydä asiasta neuvottelua kiinteistön ostosta kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Asian käsittely jatkuu vuonna 2018.

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Laajan hyvinvointikertomuksen 2017-2020 ja vuoden 2017 hyvinvointiraportin välillä ei ole ehtinyt tapahtua suuria muutoksia. Huolenaiheena on lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrän vähentyminen ja tuoreet muutokset sosiaalihuollon palvelujen toteutuksessa. Perhetyön ja kotipalvelujen tilastot kansallisessa tilasto- ja indikaattoripankissa ovat hajanaisia, kokonaiskuvan muodostamiseen olisi hyvä tarkastella myös näiden matalan kynnyksen palvelujen tukitoimien määrää ja saatavuutta. Olisi tärkeää panostaa ennaltaehkäisyyn ja matalan kynnyksen palvelujen saavutettavuuteen ja riittävyteen, jotta raskaammilta toimenpiteiltä vältyttäisiin. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma ja siihen liittyvä maakunnallinen ja kunnan sisäinen kehittämistyö on kuitenkin lähtenyt aktiivisesti käyntiin, ja vuorovaikutus ja yhteistyö toimijoiden välillä on lisääntynyt selvästi.

Myös päihdesairauksien hoito- ja kuntoutusjaksoja oli vuonna 2016 edelleen runsaasti, huolimatta päihdehuollon palvelujen saatavuuden ongelmista. Vuonna 2018 työssä on aloittanut uusi päihdeterapeutti.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2018

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Hartolan kuntastrategia esiteltiin tarkemmin laajassa hyvinvointikertomuksessa 2017-2020. Hartolan kunnan visio: elinvoimainen, hyvien liikenneyhteyksien varrella sijaitseva asukkaistaan ja ympäristöstään huolehtiva aktiivinen maaseutukunta. Kunnan missio: kunta panostaa elinvoimaisuutensa säilyttämiseen ja tuottaa palvelut yhteistyössä kuntalaisten, yrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa sekä tekee yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Kunnan strategiset päätavoitteet ovat hyvinvoiva kuntalainen, lähipalvelujen säilyttäminen Hartolassa, sekä hyvin hoidettu talous.

Kuntastrategiaan valmistellaan vuoden 2018 keväällä tarkempia tavoitteita ja toimenpiteitä teemakohtaisissa työryhmissä, ja kuntalaisille järjestetään palautemahdollisuuksia kyselyn ja avoimen kuntalaistilaisuuden muodossa. Strategiset tavoitteet laaditaan ulottumaan vuosille 2018 - 2020 - 2025.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Voimassa olevien, laajassa hyvinvointikertomuksessa mainittujen suunnitelmien lisäksi vuonna 2018 valmistuu seuraavat suunnitelmat:

- Hartolan kunnan ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma 2017-2020
- Arki terveeksi - mieli hyväksi: Päijät-Hämeen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toimintasuunnitelma 2018-2021
- Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Hartolan kunnan oma ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Lisäksi Hartolan kunta valittiin helmikuussa 2018 mukaan Päijät-Hämeen perhekeskuspilottiin, jossa tarkoituksena on kehittää kuntaan perhekeskustoimintamallia verkostomaisesti eri toimijoiden välisenä yhteistyönä. Tavoitteena on vahvistaa varhaisen tuen ja matalan kynnyksen palveluja. Pilotti käynnistyy maaliskuun alkuun ja kestää vuoden 2018 loppuun.

6 Tavoitteet ja toimenpiteet 2018

Hyvinvointiraportti 2017 on valmis tilinpäätöksen yhteydessä. Päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin käytänteisiin perehdytään ja linjaukset tehdään alkuvuonna 2018. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen huomioidaan omana, poikkihallinnollisena kokonaisuutenaan kuntastrategian valmistelussa. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän toimiala- ja tulosaluejohtajien kanssa keskustellaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä siten, että palvelut olisivat helposti kuntalaisten saatavilla ja hyvinvointi- ja terveyserot pienensivät. Myös maakunta- ja soteuudistukseen valmistaudutaan, muun muassa osallistumalla maakunnallisten hyte-rakenteiden kehittämiseen ja toimintalinjausten suunnitteluun. Muutosjohtajan kuntakierros saapuu Hartolaan maaliskuun alkuun.

Edistävää ja ehkäisevää työtä kehitetään moniammatillisena yhteistyönä. Työn näkyvyyden, suunnitelmallisuuden ja sitovuuden edistämiseksi kuntaan laaditaan ehkäisevän päihdetyön suunnitelma.

Kuntalaisten aktiivisuutta ja omatoimisuutta tuetaan aiempaa enemmän, mm. mahdollistamalla liikuntaneuvojan palvelut kolmena päivänä viikossa 1.1.2018 alkaen. Kunnan tiloihin hankitaan tilavarausjärjestelmä joustavamman tilojen käytön mahdollistamiseksi, ja sivistys- ja hyvinvointilautakunta jakaa kohdeavustuksia järjestöille ja yhdistyksille 1.1.2018 alkaen kaksi kertaa vuodessa. Liikuntapaikkojen kehittämistä ja rakentamista selvitetään vuoden 2018 aikana.

Kuntalaisille tarjotaan monipuolisesti mahdollisuuksia osallistua kunnan toiminnan suunnitteluun, ja kuntaan laaditaan viestintäsuunnitelma. Kuntalaisille järjestetään kyselyjä sekä tilaisuuksia ajankohtaisiin asioihin, kuten kuntastrategian valmisteluun ja ikääntyvien hyvinvointisuunnitelmaan, liittyen. Keskustan lisäksi myös kylille on tarkoitus jalkautua kuulostelevaan kauempana keskustasta asuvien kokemuksia ja näkemyksiä palveluista ja hyvinvoinnista Hartolassa. Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistuu ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman laatimiseen. Kunnan kotisivuja kehitetään, ja sinne lisätään mm. kuvaus hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksista. Myös laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 tulee kuntalaisten luettavaksi kotisivuille.

Elinvoimaisuutta lisätään mm. uudella Kuningaskunnan elämiskonseptit -hankkeella, johon palkataan henkilö hoitamaan 60 % projektipäällikön ja 40 % markkinointisihteerin tehtäviä. Pienten kuntien työkkäri -hanke poistaa työttömyyttä erityisesti nuorten aikuisten, iäkkäämpien ja pitkäaikaistyöttömien keskuudessa. Vuoden 2018 aikana parannetaan mm. keskusta-alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä kunnostetaan katualueita, jolla varmistetaan yleistä liikenneturvallisuutta ja liikkumisen esteettömyyttä.

Myös asumisterveys huomioidaan osana strategian suunnittelua, ja mahdollisia asumisen terveellisyyteen, turvallisuuteen ja esteettömyyteen liittyviä toimenpiteitä selvitetään vuoden 2018 aikana.

Ikäryhmäkohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Valtakunnallisen lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman mukaisesti Hartolaan kehitetään perhekeskustoimintamallia ja verkostomaista yhteistyötä lapsiperheiden toiminnan ympärille. Tätä tukee Päijät-Hämeen perhekeskuspilottiin osallistuminen. Toiminnan kuvaus ja yhteystiedot lapsiperheiden palveluista lisätään kunnan kotisivuille.

Esi- ja perusopetuksen maakunnallinen kysely toteutettiin alkuvuonna, ja vastaajina olivat oppilaat, huoltajat ja henkilökunta. Toimintaa ja opetusta kehitetään kyselyn tulosten pohjalta.

Harrastustakuu-selvitys valmistui tammikuussa. Uusina toimenpiteinä lasten ja nuorten harrastamiseen käynnistetään kaikille 13-20-vuotiaille avoin, maksuton liikunnallinen kerho, sekä liikuntatilat tarjotaan alle 18-vuotiaiden ohjattuun liikuntaan puoleen hintaan 1.1.2018 alkaen. Lisäksi kehitteillä on mm. harrastuskokeilut mahdollistava sporttipassi, ja valtakunnallisen harrastuspassi - mobiilisovelluksen on tarkoitus tulla käyttöön keväällä 2018.

Toukokuussa järjestetään Yhtenäiskoululla Neljän tuulen putki -tapahtuma, joka kattaa ehkäisevän ja edistävän työn kaikki muodot (mielenterveys, päihteet, rahapelaaminen, väkivalta).

Vanhustenhuollon asumispalvelujen ulkoistusta on selvitetty, ja Kotisalo-kiinteistön myynnin valmistelu on aloitettu alkuvuonna 2018.

Ikääntyvien hyvinvointisuunnitelmaa 2017-2020 laaditaan keväällä 2018 kunnan, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän, PalveluSantran, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä Alatalon Vanhustensäätiön välisenä yhteistyönä.

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

Hyväksytty valtuustossa osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua 23.05.2018

7 Suunnitelman laatijat

Hyvinvointiraportin on laatinut hyvinvointikoordinaattori Johanna Huttunen yhdessä kunnanjohtaja Merja Oleniuksen ja hyvinvointityöryhmän kanssa. Hyvinvointityöryhmässä ovat vuonna 2018 mukana em. lisäksi hallintojohtaja Annika Marttinen, rehtori-sivistystoimenjohtaja Irja Niilahti, tekninen johtaja Janne Myntti, vapaa-aikaohjaaja Anna-Maija Muurinen, kuraattori-maahanmuuttokoordinaattori Tuija Kajasrinne, terveydenhoitaja Katri Ulmala (Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä), palveluasumisen esimies Vuokko Lehtonen (Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä), vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja Seija Vuokko ja nuorisovaltuuston puheenjohtaja Martti Paaso. Vuoden 2017 tietoja on saatu lisäksi teknisen toimen rakennustarkastajalta Matti Nikupeteriltä ja toimistorakennusmestari Markku Tuukkaselta.

8 Suunnitelman hyväksyminen

Hyvinvointiraportti 2017 esitetään hyväksyttäväksi sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokouksessa 8.3.2018, kunnanhallituksen kokouksessa 12.3.2018 ja kunnanvaltuuston kokouksessa 25.3.2018.

Hyväksytty valtuustossa osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua 23.05.2018